

Azərbaycanın maliyyə ehtiyatları real vəziyyətdən çıxmağa kifayət edir

Yanvarın 20-dən 23-dək davam edən Davos İqtisadi Forumu başa çatdı. Forumun bu ilk tədbirləri dünyada baş verən proseslərin fonunda beynəlxalq ictimaiyyətin diqqət mərkəzində oldu. Xüsusiilə dünya bazarında neftin ucuzlaşması və bundan irəli gələn bir sıra iqtisadi proseslər, dünyada baş verən iqtisadi və maliyyə bəhraları budəfəki Forumun gündəliyində olan əsas müzakirə mövzuları kimi yadda qaldı.

1971-ci ildən etibarən ardıcıl olaraq hər il İsveçrənin Davos şəhərində keçirilən Forum dünyanın en nüfuzlu iqtisadi tədbirlərindən biridir. Müstəqilliyini qazandıqdan sonra Azərbaycan da bu Forumun iştirakçılarından birinə çevrilib. Ölkəmizdə son illərdə sürətli gedən iqtisadi inkişaf Azərbaycanı Davos Forumunun diqqət mərkəzində olan ölkələrdən birinə çevirib. Sonuncu tədbirdə de Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin müzakirələrin əsas iştirakçılarından biri olması və bütün iştirakçıların Azərbaycan rehbərinin fikirlərinə xüsusi diqqət yanaşması da deyilənləri təsdiq edir.

**Prezident İlham Əliyev
Forumun diqqət mərkəzində**

Qeyd edək ki, bu Forumda Azərbaycanın iqtisadi potensialı müzakirələrin mərkəzində yer alı. Bunun bir səbəbi neftin ucuzlaşması ilə bağlı bir neft ölkəsi kimi Azərbaycanda gedən son proseslər ididə, digər səbəbi de Prezident İlham Əliyevin aparılan müzakirələrdə fəal iştirak etməsi, praqmatik və açıq fikirləri ilə diqqəti cəlb etmesi idi.

Dövlətimizin başçısının iştirak etdiyi konfrans və panellərdə Azərbaycanın iqtisadi durumu ilə yanaşı, dünya iqtisadiyyatında cərəyan edən proseslərə de praqmatik münasibəti iştirakçıların marağına səbəb olmuşdur.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidentinin Forumun rəsmi saytında yerləşdirilən "Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcəyi" mövzusundakı məqaləsi ölkəminin gələcək iqtisadi inkişafının konturlarını ehtiva edən program kimi qiymətləndirilir. Dünya bazarında neftin kəskin ucuzlaşmasından sonra neft ixracatçısı kimi Azərbaycanın bundan sonrakı addımları Forum iştirakçılarının düşündürən suallardan olmuşdur. Lakin həm Prezidentin sözügedən məqaləsi, həm de panellərdəki çıxışları iştirakçılarda ölkəmizin gələcək iqtisadi inkişafı haqqında tam təessürat yaratmaqla yanaşı, Azərbaycan iqtisadiyyatının tamamilə neftdən asılı olması kimi yanlış düşüncələri də alt-üst etdi.

Prezident İlham Əliyev adı çəkilən məqaləsində Azərbaycan iqtisadiyyatının ümumi mənzərəsini və göstəricilərini qeyd edərək vurğulamışdır ki, Azərbaycan bütün istiqamətlərdə, o cümlədən iqtisadi sahədə dinamik inkişafını müvəffəqiyyətlə davam

etdirən tolerant bir ölkədir. Son vaxtlar neftin qiymətinin keskin şəkildə aşağı düşməsinə baxma yaraq, ölkə iqtisadiyyatı özünün inkişaf templərini davam etdirməkdədir: "Azərbaycan iqtisadiyyati son 10 ildə 300 faiz artmışdır. Yoxsulluq və işsizlik keskin şəkildə aşağı düşmüşdür. Hazırda hər iki göstərici 5 faiz səviyyəsindədir. 2015-ci ildə qeyri-neft sənayesi 8.4 faiz artmışdır.

Dünyadakı siyasi, hərbi və maliyyə böhranının dərinləşməsi əraziində iqtisadi inkişafı saxlamaq, əlbəttə ki, böyük nailiyyətdir".

Dövlətimizin başçısı yaranmış vəziyyətdən çıxış yollarını göstərərək qeyd etmişdir ki, indiki vəziyyətdə Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə makroiqtisadi sabitliyi təmin etmək, inflasiyanı normal səviyyədə saxlamaqdır. 2015-ci ilin yekunlarına görə, inflasiya 4 faizdən az olmuşdur. Azərbaycanda yerli istehsala böyük əhəmiyyət verildiyi, həm dövlət, həm də özəl sektor investisiyaların qoyulması, ölkədə biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məsələləri ge-

nış şərh edilmişdir. Cənab Prezident yaranmış vəziyyətdən optimallı çıxış yolunu qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsində olduğunu göstərməklə bərabər, son illərdə Azərbaycanda bu istiqamətdə aparılan işlərin neticəsində ümumi daxili məhsulun (ÜDM) 70 faizinin qeyri-neft sahəsinə aid olduğunu vurgulamışdır.

Davos Forumunda Azərbaycan Prezidentinin neftin qiymətinin ucuzlaşması və gələcək vəziyyəti haqqında sesləndirdiyi fikirlər dünya mediasının Forumla bağlı xəbərləri içərisində mühüm yer tutur və ən çox müzakirələrə səbəb olmuşdur. Dövlətimizin başçısı, Davos Forumu çərçivəsində "The New Energy Equation" adlı panel müzakirəsində çıxışı zamanı neftin ucuzlaşmasının siyasi amillərlə bağlı olduğunu açıq bildirərək bunu dünyada gedən son proseslərlə əlaqələndirmişdir: "Bugünkü vəziyyəti gördükdən sonra neftin qiymətinin daha da düşməsi bizi təcübələndirməyəcək".

Dövlətimizin başçısı onu da nəzərə çatdırmışdır ki, Azərbay-

can iqtisadiyyatı real vəziyyətdən çox böyük təsirler hiss edir. Lakin bütün bu çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycanın maliyyə ehtiyatları real vəziyyətdən çıxmağa kifayət edir.

Forum Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcəyi üçün nə vəd edir?

Davos İqtisadi Forumunda Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək inkişafı barədə Prezident İlham Əliyevin səsləndirdiyi fikirlər ölkəmizin dayanıqlı inkişafının temin edildiyini təsdiq edir. Bu Forum Azərbaycana yeni xərici investisiyaların cəlb edilməsi baxımından da yüksək qiymətləndirilir. Ekspertlər hesab edirlər ki, Azərbaycan Prezidentinin Forumda keçirdiyi ikiterəfli görüşlər və tədbir çərçivəsində iştirak etdiyi müzakirələrdə ölkəmizin iqtisadi potensialı barədə dolğun və etibarlı fikir formalaşdırması Azərbaycanın qeyri-neft sektoruna investisiyaların cəlb edilməsi baxımından əhəmiyyətli olacaqdır.

Milli Məclisin deputati Aydın Mirzəzadə hesab edir ki, Prezident İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunda iştirakı Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə və regiondakı iqtisadi münasibətlərde fəal oyunçu olduğunu göstərir: "Cənab Prezidentin geniş, əhatəli görüşləri, panel iclasında çıxışı onun dünya ilə bağlı Azərbaycanın principial mövqeyini ortaya qoymuşunu və milli məraqlarımızı müdafiə mövqeyindən çıxış etdiyini göstərdi. Bu da auditoriya tərəfindən çox maraqla qarşılandı".

A.Mirzəzadə Forumun Azərbaycan üçün əhəmiyyətindən danışaraq bildirib ki, birincisi, biz dönyanın bir hissəsiyik. Dünya üçün xarakterik olan uğurlar və çətinliklər Azərbaycan üçün də var. Azərbaycan bu situasiyada özünün məraqlarını həmişə çox yüksək səviyyədə qoruyur: "Eyni zamanda Azərbaycan hökuməti dönyanın böyük şirkətlərinin məraqlarını daim Azərbaycana cəlb etməyə çalışır və bu istiqamətdə uğurlar əldə edib. Həmçinin bu gün Azərbaycan özü artıq dünya əmək bölgüsündə fəal iştirak edir, dünyaya tekce neft yox, qeyri-neft ölkəsi kimi də çıxır. Ona görə de bu görüşlərin və münasibətlərin iqtisadi problemlərin həllində, ümumən region və dünya üçün uğur getirəcək həll yollarının təpiləsində Azərbaycanın böyük maraqlı var".

İqtisadçı ekspert Nazim Məmmədovun sözlərinə görə, bu ilki Davos Forumu xarici investisiyaların ölkəyə cəlb edilməsi baxımından Azərbaycan üçün çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Ekspert bildirir ki, bunun üçün xarici investorları Azərbaycanın etibarlı ölkə olduğunu inandırmaq lazımdır: "Ölkə başçısı Dünya Bankının rəqabətlilik indeksində Azərbaycanın MDB məkanında birinci olduğunu nəzərə çatdırır. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan investisiya baxımından qeyri-neft sektoru üçün məraqlı ölkədir. Ona görə de Prezident İlham Əliyev həm qeyri-neft sektorunun inkişafı baxımından, həm neftin qiymətinin bir neçə dəfə aşağı düşməsi nəticəsində Azərbaycanın gəlirlərinin azalmasına müvəqqəti olduğunu vurğulamaqla, bizim ölkəyə yenidən etibar olunmasını qeyri-neft sektoru şirkətlərinə mesaj olaraq çatdırılmışdır".

Cənab Prezident, eyni zamanda, 2016-ci ilde Azərbaycanda struktur İslahatlarının aparlaçağını, sahibkarlığın, özəl sektorun inkişafının dövlət tərəfindən təşviq ediləcəyini də xüsusi qeyd edib. Təbii ki, bütün bunlar ölkəmizdə investisiya qoymuluşunun artacağını, beləliklə, Azərbaycan iqtisadiyyatının çoxşaxəli inkişafının daha da sürətlənəcəyini söyleməyə əsas verir.

Bu baxımdan Davos İqtisadi Forumunda dünyaya yeni dəyərlərə sahib, yeni imkanlar mekanı kimi inkişaf etməkdə olan bir Azərbaycan təqdim edildi. Ölkəmizin iqtisadi inkişafının yalnız neft amilindən asılı olması barədə təəssüratların yanlışlığı bir daha isbatlandı. Azərbaycan çoxşaxəli iqtisadi inkişafı ilə regionda mühüm güc mərkəzlərindən biri olduğunu təsdiqlədi. Forumda iştirak edən beynəlxalq şirkətlərin təmsilçilərinin və böyük maliyyə korporasiyalarının nümayəndələrinin Azərbaycan Prezidenti ilə görüşləri zamanı əməkdaşlıqla maraqlı olduqlarını ifadə etmələri ölkəmizin xərici investorlar üçün cəlbedici olduğunu təsdiq edir.

**Taleh Turqut,
"iki sahil"**